

Editorial

En pocs anys, les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació (TIC) han fet un doble salt. En l'extensió a totes les esferes de la vida quotidiana i del treball de les persones i en la qualitat de les seves prestacions i possibilitats i pel fet d'esdevenir cada vegada més uns recursos sofisticats que amplien extraordinàriament el potencial de les competències humanes.

L'educació, en canvi, com a activitat organitzada institucionalment i culturalment segueix una corba evolutiva molt més suau i condicionada. Un primer conjunt de factors condicionants són els que es deriven precisament del seu caràcter institucional, del tipus de formació dels ensenyants, de l'organització de l'activitat educativa, dels recursos existents, siguin humans o materials, o de la seva distribució i possibilitats d'explotació.

Una altra limitació, més important encara, al nostre parer, és la hipòtesi de fons en la qual es basa l'ensenyament institucional i formal, l'arel cultural que el justifica.

L'Escola encara educa fonamentalment en l'acumulació de la informació, en la comprensió de conceptes, atenent el que comportà la revolució de la impremta en el seu moment, però menys en la seva elaboració, en la seva anàlisi crítica, en el desplegament de les competències comunicatives de les persones, en el treball col·laboratiu, en la construcció compartida del coneixement, aspectes de fons que precisament admeten i potencien les tecnologies de la informació i de la comunicació, si no es vol que esdevinguin tecnologies al servei del control, de la intensificació del treball, de la propaganda i la submissió, dels ciutadans, dels treballadors o dels consumidors.

Les TIC són una realitat indefugible, però també són amorals. Els valors i propòsits els hi apliquem els humans. El repte en l'àmbit de l'ensenyament és com incorporar-les en el seu potencial alliberador i multiplicador de les intel·ligències humanes, és a dir, com anar transformant l'acció educativa amb el seu ajut, tot desplaçant-la del seu eix més reproductor a un altre més constructiu i potenciador de l'autonomia de la persona i de les xarxes socials cooperatives.

En poco tiempo, las Tecnologías de la Información y de la Comunicación (TIC) han realizado un doble progreso. Se han extendido a todas las esferas de la vida cotidiana y del trabajo de las personas y en la calidad de sus prestaciones y posibilidades, así como por el hecho de ser cada vez más unos recursos sofisticados que amplían extraordinariamente el potencial de las competencias humanas.

La educación, por el contrario, en tanto que actividad organizada cultural e institucionalmente, sigue una curva evolutiva mucho más suave y condicionada. Un primer conjunto de factores condicionantes son aquellos derivados de su propio carácter institucional, del tipo de formación impartida a los profesores, de la organización de la actividad educativa, de los recursos existentes, sean humanos y materiales, o de su distribución y posibilidades de explotación.

Otra limitación mucho más importante, a nuestro parecer, es la hipótesis de fondo que sustenta la enseñanza institucional y formal, la raíz cultural que la justifica.

La Escuela todavía educa fundamentalmente en la acumulación de información, en la comprensión de conceptos, de acuerdo con la revolución que introdujo la imprenta en su momento, pero educa mucho menos en su elaboración, en su análisis crítico, en el desarrollo de las competencias comunicativas de las personas, en el trabajo colaborativo, en la construcción compartida del conocimiento, aspectos de fondo que precisamente admiten y potencian las tecnologías de la información y de la comunicación, si no se desea que, lleguen a ser tecnologías al servicio del control, de la intensificación del trabajo, de la propaganda y la de la sumisión, de los ciudadanos, de los trabajadores o de los consumidores.

Las TIC son una realidad inapelable, pero también son amorales. Los valores y propósitos se los aplicamos los humanos. El reto para el ámbito de la enseñanza es cómo incorporarlas en su potencial liberador y multiplicador de las inteligencias humanas, es decir, cómo ir transformando la acción educativa con su ayuda, desplazándola desde su eje más reproductor a otro más constructivo y potenciador de la autonomía de la persona y de las redes sociales cooperativas.

* * *

Technologies of the information and communication had become more and more substantive in education in the present days, because its dissemination and the increasing level of quality, among ordinary life of citizens, workers and consumers.

Opposite at its increasing level of possibilities, the improvement school's curve moves far slowly. Culturally, school is still strongly dependent on the Guttenberg's revolution, and institutionally dependent. To be adapted to the new challenges that those technologies put on the school a deep cultural change is need in Education.

Change in school learning must accept the reality and the new possibilities for human competencies that those new tools bring with them. And it is crucial too, to consider that those technologies are amoral. Purposes, goals and ethics depend on humans. And it is up to us to realise that those technologies will become a tool for co-operation, as well as a way for interacting among learners in sharing both the knowledge and the process of its construction, instead of tools for passive information, propaganda, intensification of work and isolation and control.